

Provincie Fryslân
Gemeente Kollumerland c.a.
Stichting TriVici

Overdracht dorpsportaal

Open in verbinding

september 2013 Versie V4

Auteur(s):

Guido van Alphen (TriVici), Martijn Ledegang (Provincie Fryslân), Marcella Jansen (gemeente Kollumerland c.a), Trees Flapper

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Achtergrond – de samenleving verandert	4
3. Waarom een dorpsportaal?	6
4. Wat is het dorpsportaal en wat maakt het uniek?.....	7
5. Randvoorwaarden	9

1. Inleiding

Het platteland kampt al decennialang met verschraling van het voorzieningenniveau. Als gevolg van processen van schaalvergroting, vergrijzing, ontgroening (bevolkingskrimp) zijn in veel dorpen onder meer voorzieningen als de huisarts, de supermarkt, het postkantoor en de halte van de streekbus al verdwenen. Het verdwijnen van voorzieningen kan gevolgen hebben voor de leefbaarheid van kleine dorpen. Veelal jongeren, hoger opgeleiden en kapitaalkrachtige groepen trekken weg, terwijl de meer kwetsbare groepen achterblijven.

Met deze ontwikkeling in het achterhoofd is in opdracht van de provincie Fryslân een digitaal dorpsplatform ontwikkeld. Dit was onder meer mogelijk met Europese subsidie. Het is ontwikkeld voor en met het dorp Burum in de periode 2009 – 2013.

Met een dorpsplatform kunnen voorzieningen en diensten (weer) beschikbaar gemaakt worden in kleine dorpen. En dat draagt bij aan de leefbaarheid (op het platteland).

Het dorp Burum heeft als pilotdorp een dorpsportaal (burum.openportaal.nl) gekregen met daarin diensten en toepassingen die de sociale samenhang, die in Burum overigens nog prima is, verder kunnen versterken. Zo kunnen Burumers via het dorpsportaal:

- onderlinge hulp regelen via WeHelpen.nl
- zich aansluiten bij een “veilige” Burumse social community en zo met elkaar informatie, nieuws en foto’s delen
- afspreken om met elkaar boodschappen te doen of een uitstapje te maken met de Plusbus
- boeken ruilen met elkaar en bibliotheekboeken lenen
- beeldbellen met de gemeente en de thuiszorginstelling.

Daarnaast biedt het dorpsportaal functies die een dorpswebsite ook biedt, zoals activiteitenkalender, nieuws, foto’s en een overzicht van verenigingen, etc. Het dorpsportaal is in nauw overleg met het dorp en potentiële dienstverleners ontwikkeld in een pilot en komt nu beschikbaar voor andere dorpen, gemeenten, en gebieden in –eerste instantie – in Friesland..

Het dorpsportaal is ontwikkeld om “doorgegeven” en “doorontwikkeld” te worden. Andere dorpen kunnen het resultaat van de pilot gaan gebruiken en aanpassen aan hun wensen en aan nieuwe ontwikkelingen.

Dit document is geschreven voor nieuwe (potentiële) gebruikers. In de volgende paragrafen geven we weer in welke context het portaal is ontstaan, welke technologie is gebruikt en wat de randvoorwaarden zijn om het in een ander dorp te gaan gebruiken. Ook wordt een indicatie gegeven van de kosten(soorten) voor de technische aanpassingen en het proces.

2. Achtergrond – de samenleving verandert

Er is sinds de Tweede Wereldoorlog en de periode van welvaart daarna verandering gekomen van zelforganisatie en maatschappelijk ondernemerschap naar de burger als consument, als klant van de overheid en van maatschappelijke organisaties, van actief naar passief. Mensen hebben kleine gemeenschappen (buurten en dorpen) verruild voor meer individueel en lossere verbanden. Hierdoor is er meer anonimiteit en minder sociale controle. Mienskip is verminderd en er is meer ruimte voor het afwentelen van verantwoordelijkheden op anderen, overheden, organisaties. Mensen kijken anders naar wat zij de eigen verantwoordelijkheid vinden.

Dat heeft geleid tot een uitgebreid aantal organisaties voor zorg en welzijnsdiensten, en de inzet van de overheid daarbij, waarop mensen kunnen leunen, met beperkte eigen inspanningen.

Er lijken nieuwe trends zichtbaar, waarin vooral meer burgerinitiatief te zien is. Mensen lijken weer meer belangstelling te hebben om eigen verantwoordelijkheid te nemen, voor individu en collectief. Voorbeelden hiervan zijn zichtbaar op allerlei plekken. Deze veranderingen kenmerken zich door begrippen als delen, ruilen, open, co-creatie. Samenwerkingsverbanden als de coöperatie passen in deze ontwikkeling. Deze ontwikkeling sluit ook aan bij het ondernemerschap en initiatieven van burgers zelf.

Verantwoordelijkheden die te ver weg van mensen liggen leiden tot gebrek aan solidariteit tussen mensen en de organisaties en overheden die voor hen actief zijn. Het effect is gechargeerd: 'Niemand is verantwoordelijk meer en de samenleving is van niemand meer'. Het gevoel van eigenaarschap onder mensen neemt af, er zijn veel oplossingen van 'one size fits all' en de systemen worden onbetaalbaar. En ondanks de hoge kosten is er een lage tevredenheid over onze verworvenheden, zoals ons zorgstelsel. Kortom, initiatief lekt weg, maatschappelijke organisaties zijn erg afhankelijk van subsidies en mensen voelen zich meer klant dan betrokkene.

Inmiddels is er een kentering zichtbaar. De vergrijzing en de crisis zorgen samen voor een versnelde afbouw van het zorgstelsel. Middelen voor welzijn en leefbaarheid raken op. Lacunes worden soms al ingevuld door burgerinitiatieven, die alom gewaardeerd worden. Professionele ondersteuning aan mensen wordt omgezet in ondersteuning van noaberschap, mantelzorg en eigen initiatief.

In onderstaande figuur zijn de veranderingen die er momenteel op kleine schaal plaatsvinden kort weergegeven. Initiatieven als zorgcoöperaties, energicoöperaties, stadstuinen, WeHelpen.nl, Thuisafgehaald.nl e.d. zijn kenmerkend voor in de figuur genoemde begrippen.

H.J. Kaiser

De gevolgen zijn zichtbaar en worden verschillend getaxeed. Niet alleen negatief. Mensen willen in de eigen wijk wonen, er ontstaan steeds meer netwerken buiten de formele structuren om. Mensen lijken soms best meer te willen doen voor elkaar. Ook omdat hen dat eigenwaarde en zingeving biedt. Tegelijk is het zo dat een toenemend aantal mensen in de samenleving een beperkte bijdrage kan leveren en de steun van anderen nodig heeft.

Mensen willen graag in hun vertrouwde buurt, dorp blijven wonen. Daar hebben zij contacten, voorzieningen, hobby's; daar voelen zij zich thuis. De samenleving is echter aan het veranderen. Sociale contacten verlopen anders dan voorheen, onderlinge hulp is niet vanzelfsprekend, voorzieningen clusteren en vertrekken uit dorpen en buurten. Kleine veranderingen die voor mensen die er wonen grote invloed op hun leven kunnen hebben. De bevolkingssamenstelling verandert in veel dorpen; vergrijzing treedt op en vaak trekken jongeren weg in verband met studie en (daarna) hun werk. De nadruk komt steeds meer te liggen op zelfredzaamheid en samen redzaam zijn.

Vanuit deze perspectieven is het dorpsportaal ontwikkeld.

3. Waarom een dorpsportaal?

Een dorpsportaal kan eraan bijdragen dat de gebruikers plezierig in hun woning en in hun directe en indirecte omgeving kunnen blijven wonen. Het portaal draagt bij aan een onderlinge verbondenheid.

De veranderingen zoals beschreven in paragraaf 2 vragen om een nieuwe manier van kijken naar de samenleving en oplossingen. ICT in huis is een kansrijke oplossing nu én in de toekomst, die de zelfredzaamheid, samenredzaamheid van mensen en burgerkracht kan vergroten.

Smartphone, iPad, internet, sociale media en Apps hebben inmiddels hun weg gevonden in het privéleven van veel mensen. Jongeren, en steeds vaker ook ouderen, gebruiken Facebook en Whatsapp om contact te houden en foto's en video's met elkaar te delen. Zo kunnen we opeens contacten onderhouden die niet gebonden zijn aan plaats, tijd of locatie.

Technologie vervangt menselijk contact niet. Juist door de technologische vooruitgang stimuleert het toenemende gebruik van ICT middelen nieuwe ontmoetingen en nieuwe persoonlijke contacten.

Door de digitale informatiestroom komt veel meer informatie tot ons, waardoor er bijvoorbeeld meer kennis is van hoe het gaat met familie en bekenden, waardoor ook meeleven gemakkelijker wordt. Op Facebook is hiervoor een aparte taal ontstaan met iconen, likes en dergelijke. Het is een uitdaging de juiste ICT toepassingen hiervoor te maken en te gebruiken.

buurtportaal Burum
gemeente Kollumerland

>> inlog mijn buurtportaal

Zoeken...

Zorgdiensten
MijnGezondheid.net
Zorggroep Meander

actueel
De schotels
De kerk
De molen
Feestweek

Burum op Twitter
WillieOldengarm: RT @treesslapper: Betrokken inwoners #Burum oer @wehelpen.nl Meedenken om netwerk in kaart te brengen en draagvlak te vergroten, samen ... 9 uur geleden
treesslapper: Betrokken inwoners #Burum oer @wehelpen.nl Meedenken om netwerk in kaart te brengen en draagvlak

Welkom
Pelentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Vestibulum tortor quam, feugiat vitae, ultricies eget, tempor sit amet, ante. Donec eu libero sit amet quam egestas semper. Aenean ultricies mi vitae est.

Molen Windlust in as gelegd
Zondagavond 8 april 2012 omstreeks elf uur is de monumentale molen Windlust in

4. Wat is het dorpsportaal en wat maakt het uniek?

Het platform laat zich het beste beschrijven als een Sociaal netwerk (**maatschappelijk platform¹**). Het is sterk webgebaseerd en de gebruikers (bv. dorpen) kunnen zelf hun favoriete webdiensten integreren. Het platform groeit met herbruikbare en eenvoudig inplugbare componenten die geïntegreerd worden. Iedereen die dat wil kan App's maken en op het portaal plaatsen. Het dorpsportaal is dus een platform waarop applicaties gekoppeld kunnen worden.

Een platform is de basis toepassing die nodig is om de verschillende informatiesystemen bij elkaar te brengen, te verbinden en vanuit een eenvoudige interface te bedienen. Dit is vergelijkbaar met bijvoorbeeld Android, waarop veel verschillende applicaties (apps) kunnen werken en is eenvoudig te bedienen met o.a. de smartphone of tablet.

Op het dorpsportaal zoals dat nu is opgeleverd, zijn applicaties opgenomen, toegesneden op de behoefte / wensen vanuit het dorp Burum. Op dit moment zijn dit zorg- en welzijnsdiensten, een social community etc., een boekenruilsysteem, een programma voor contact met de huisarts en apotheek. Deze zijn zichtbaar in de vorm van tegels.

Het dorpsportaal, functioneert en is beschikbaar op basis van de volgende uitgangspunten:

- open internet (en technische) standaard;
- het gebruik van het portaal (framework en lokale diensten) is gratis voor de burger (het portaal kan wel aangevuld worden met betaalde diensten);
- het portaal moet gebaseerd zijn op door gebruikers gemaakte en gewenste informatie;
- er kan en zal geen sprake zijn van een 'outlet' van één organisatie: de informatie moet logisch beschikbaar zijn voor de bewoner / gebruiker (in tegenstelling tot logisch of herkenbaar voor de organisatie);
- maatschappelijk belang staat voorop;
- in de aanpak moet ruimte zijn voor samenwerking met (andere) stakeholders;
- hetgeen ontwikkeld wordt komt in principe gratis beschikbaar voor andere gebruikers van het Framework;
- hetgeen al ontwikkeld is, is gratis beschikbaar voor nieuwe projecten;
- hetgeen nu ontwikkeld is, is gepubliceerd via Github. Anderen kunnen de source code door ontwikkelen onder de voorwaarde akkoord te gaan de nieuwe source code eveneens te publiceren via Github.

¹ Een maatschappelijk platform onderscheidt zich van een commercieel platform, dat bijvoorbeeld op een Ipad of tablet gebruikt wordt. Deze Apple en Android platforms hebben beide een duidelijk commercieel doel. Daarbij zijn ze dus niet gericht op maximale winst voor de gebruiker, maar op winst maximalisatie voor de leverancier. Commerciële platforms richten zich op de gemiddelde klant en niet op maatschappelijke doelstellingen. Een maatschappelijk platform houdt ook in dat het naar aard, structuur en lay-out mee kan vormen naar de context waarin het kan worden ingezet. Een maatschappelijk platform houdt rekening met doelgroepen die extra ondersteuning en begeleiding nodig hebben. Daarom leent het zich goed om in te zetten voor specifieke dorpen of wijken, locatiegericht dus. Tegelijk kan het heel goed worden ingezet voor een doelgroep, die al dan niet bij elkaar woont, of diensten, welzijn en zorg bij een instelling afnemen.

Het dorpsportaal is gemaakt om door te ontwikkelen. Het is open (open source en open standard) en kan gemakkelijk koppelen. Hierdoor kunnen andere gebruikers (dorpen), maatschappelijke organisaties en bedrijven nieuwe toepassingen toevoegen. Zo blijft het platform zich doorontwikkelen en vernieuwen.

De doorontwikkeling komt opnieuw open beschikbaar voor iedereen. Op deze wijze kan er sneller en goedkoper ontwikkeld worden; een voorbeeld van een nieuwe manier van innovatie en een 'deel'economie.

Ook een platform voor samenwerking

Het platform stuurt nadrukkelijk aan op veel meer dan een technische oplossing. Samenwerking met andere organisaties en eindgebruikers is een nadrukkelijk onderdeel van het platform om zo te komen tot meer nieuwe oplossingen die weer met elkaar gedeeld kunnen worden.

De afstand tussen de gebruikers, aanbieders en het platform zo klein mogelijk is gemaakt. Het platform nodigt uit om wensen aan te geven en te experimenteren met nieuwe diensten, aanbiedingen en systemen. Er is en wordt optimaal gedocumenteerd om snel vertrouwd te raken. De opzet is eenvoudig en overzichtelijk, waardoor velen zonder handleiding de voor hen belangrijke functies beschikbaar hebben.

5. Randvoorwaarden

Het dorpsportaal zoals dat nu voor Burum beschikbaar is, is ‘eigendom van ons allemaal’. Dat wat is ontwikkeld binnen het project is voor elke gemeente, dorpsbelang, wijkraad die het maar wil hebben of inzetten in principe gratis. Het is een simpele zin, het dorpsportaal is voor iedereen beschikbaar mits een maatschappelijk doel gediend wordt.

Om het dorpsportaal in uitvoering te brengen en te houden is er een aantal randvoorwaarden die duidelijk en gewaarborgd moeten zijn.

Het gaat om:

- technische randvoorwaarden
- kennis en vaardigheden procesbegeleiding
- beheer portaal, techniek
- beheer portaal, inhoud
- doorontwikkeling portaal, inhoud, techniek en proces
- publiciteit
- kosten

Technische randvoorwaarden

Er wordt ontwikkeld op basis van open standaarden en waar mogelijk open source. Ook het ontwikkelmodel is een open proces model. Er wordt daar waar enigszins mogelijk gebruik gemaakt van (gratis) webdiensten voor gebruikers toepassingen, die professioneel ingebed kunnen worden in een open framework (bijvoorbeeld Google Chat). Hierdoor is de basisfunctionaliteit snel operationeel met een hoge beschikbaarheid en zonder (maandelijkse) kosten.

Het portaal is ontwikkeld op basis van open source. De broncode is gepubliceerd via Github.

Het portaal kan gehost worden op een reeds in gebruikte zijnde server. Het portaal kan werken in een beveiligde omgeving

Kennis en vaardigheden procesbegeleiding

Bij het inrichten van een dorps- of buurtportaal is het van belang om de volgende overwegingen mee te nemen in het ontwikkeltraject:

- maak het portaal van de bewoners: tot nu toe mislukken dorpsportalen feitelijk omdat er te weinig verkeer / interactie is;
- begin klein en ontwikkel voortdurend vraagvolgend;
- hou rekening met diversiteit onder gebruikers;
- koppeling tussen het portaal en professionele netwerken: zet professionals in om behoeften te achterhalen (welzijnsmedewerkers, buurtwerkers);
- waak voor teveel nadruk op ‘zorg/welzijn’ als het een dorpsportaal voor iedereen moet zijn.

Om het portaal te implementeren is kennis nodig over hoe processen tussen mensen en organisaties verlopen, welke stappen nodig zijn om te komen tot een werkend portaal.

Vaardigheden die nodig zijn, zijn gespreksvaardigheden, verbinden, structureren en leiding nemen en geven.

Beheer, techniek

Nadat het portaal is geïmplementeerd en gebruikt wordt, is er uiteraard beheer van technische aard nodig. Het kan gaan om het aanpassen van het portaal omdat een externe, in het portaal gebruikte API gewijzigd is. Het kan gaan om technische verbeteringen in het portaal zelf, op basis van door gebruikers aangeleverde verbeteringsuggesties en/of knelpunten in het gebruik.

Het beheren van de broncode, hosting, benodigde certificaten valt hier ook onder.

Het beheer kan gedaan worden door een inwoner of groep van inwoners van het dorp, die de nodige kennis en vaardigheden heeft op dit terrein.

Indien deze kennis niet voorhanden is, kan gezocht worden naar expertise in naburige dorpen. Pas in laatste instantie kan een beroep op een professionele kracht worden gedaan.

Handleidingen van het portaal komen beschikbaar via www.vitalruralarea.eu

Beheer, inhoudelijk

Het gebruik van het portaal is afhankelijk van informatie en diensten die aangeboden worden op het portaal. Is het portaal ook de toegang voor informatie over activiteiten, nieuws en verenigingen in het dorp dan zal deze informatie actueel moeten worden gehouden.

Niets is dodelijker dan achterhaalde informatie of geen informatie.

Het instellen van een redactieraad van inwoners van het dorp is noodzakelijk.

Voor de overige diensten die geïntegreerd zijn in het portaal is het wenselijk om blijvend aandacht te hebben voor het gebruik door de inwoners. Dit kan gedelegeerd worden aan de meest belanghebbende instelling of groep van inwoners. Suggesties tot verbetering van de diensten komen binnen bij de 'eigenaar' van de dienst en de redactieraad van het portaal.

Een inhoudelijke verbetersuggestie kan invloed hebben op de wijze van integratie in het portaal. In eerste instantie is echter de aanbieder van de dienst verantwoordelijk voor het doorontwikkelen van de dienst op basis van de verbetersuggesties.

Doorontwikkeling portaal op inhoud, techniek en proces

Het doorontwikkelen van het portaal met nieuwe diensten vraagt inzet op inhoud, techniek en proces.

Contacten met nieuwe aanbieders zullen gelegd moeten worden, wensen en behoeften van de doelgroep geïnventariseerd en gewogen, technische mogelijkheden onderzocht, een samenwerkingsovereenkomst opgesteld etc.

In de pilot Burum is dit gedaan door de projectgroep, bestaande uit externe expertise en vanuit de gemeente.

In dit proces kan (hoeft niet) een welzijnsorganisatie of dorpencoördinator een belangrijke rol vervullen.

Afhankelijk van de beschikbare expertise in een dorp (of cluster van dorpen) en de beschikbare tijd kan de doorontwikkeling door het dorp zelf worden gedaan.

Publiciteit

Het portaal te implementeren en draaiend te krijgen is de eerste stap. De gebruikers stimuleren om het daadwerkelijk te gaan gebruiken is een volgende uitdaging. Het is van essentieel belang de doelgroep mee te nemen in deze ontwikkeling. Het is een kunst om de toegevoegde waarde van het portaal te laten ervaren en aan te tonen.

Naast het bekend maken van het portaal, de diensten en mogelijkheden zal er ook begeleiding en instructie nodig zijn op het gebruik van het portaal zelf.

Inhoud

Deelname coöperatie WeHelpen

WeHelpen is een landelijke coöperatie opgericht vanuit een particulier initiatief en ontwikkeld door PGGM, RABObank Nederland, CZ, Achmea, Bureau Vijftig en The Caretakers.

Met een eenmalige bijdrage is de digitale marktplaats ontwikkeld. Vervolgens is een coöperatie opgericht waar instellingen, gemeenten en lokale samenwerkingsverbanden lid van kunnen worden. De bijdrage aan de coöperatie is afhankelijk van het aantal mensen waaruit de achterban bestaat.

De bijdrage is eveneens afhankelijk van het aantal leden van de coöperatie. Hoe meer instellingen lid zijn, hoe lager de bijdrage.

Redactiewerk

Het verdient de voorkeur het inhoudelijke en technische redactiewerk door het lokale netwerk invulling te geven. Indien wenselijk kan expertise ingehuurd worden.

Nieuwe diensten en web applicaties

Een kostenindicatie voor nieuwe diensten en web applicatie is uiteraard niet te geven. Er moet rekening worden gehouden met procestijd, technische kosten voortvloeiend uit het integreren in het portaal en het op maat maken van de dienst afhankelijk van de wensen en behoeften van het dorp.

De aanbieder van de dienst of web applicatie heeft uiteraard zijn eigen kosten. Het verdient de voorkeur te streven naar open source en co-creatie aanbieders.

Een commerciële dienst kent een andere vorm van betaling, ook voor de gebruiker.

Proces

Implementeren van nieuwe diensten/web applicaties

In de bijlage is een voorbeeld implementatie plan opgenomen, dat gebruikt kan worden bij het vormgeven van de implementatie van een portaal.

Bijlage 1 Kostensoorten

Zoals al eerder aangegeven komt het portaal gratis beschikbaar in het publieke domein, en dus beschikbaar voor dorpsbelangen, andere inwonersverbanden, overheden en maatschappelijke organisaties.

Dat betekent niet dat het zonder kosten overal direct toegepast kan worden. Er moeten namelijk allerlei voorzieningen ingericht worden en aangepast worden aan de wensen van het dorp, wijk etc., met een uitstraling die daarbij past. Daar zijn kosten aan verbonden.

De hoogte van de kosten is afhankelijk van de mate waarin vrijwilligers beschikbaar zijn met de vereiste expertise om de gewenste aanpassingen te doen, de mate waarin beheers- en gebruikskosten gedeeld kunnen worden (server e.d.) etc.

Waar moet rekening mee worden gehouden en wat voor kosten brengt dat met zich mee? De kosten hebben betrekking op:

- De dorpspecifieke uitstraling / het ontwerp
- Technische aanpassingen
- Beheer
- Inhoud
- Proces

Bijlage 2 Kostenindicatie

De kosten die hier benoemd worden zijn indicatief en zijn aan de orde in de situatie dat de werkzaamheden moeten worden uitbesteed aan derden.

Het ontwerp, het inrichten en aanpassen van het portaal

Wanneer het portaal ongewijzigd wordt toegepast, zijn de kosten nihil. Het huidige portaal kan uiteraard ook veranderd worden op basis van wensen en behoeften. Een inschatting van het opnieuw inrichten en aanpassen van het portaal aan werkzaamheden is ongeveer 40 uur.

Dit gaan om een eenmalig bedrag van **€ 3.480**

De techniek, het werkend maken van het portaal

- De testmogelijkheid en de feedbackknop kan gebruikt worden met een kleine aanpassing.
- Instructies, instructiefilmpje en handleidingen zijn geschreven op basis van het voor Burum ontwikkelde portaal. Bij wijzigingen zullen deze aangepast moeten worden.
- Server, hosting, SSL, veilige omgeving, backup, update
- Installatie private server + SSL
- Installatie OS/Linux distributie
- Installatie Webserver, MySQL server
- Testen security

Totale kosten voor deze onderdelen zijn eenmalig en bedragen € 2.958

Een abonnement op de webdienst dorpsportaal bestaat uit:

- True BusinessID Wildcard – SSL – certificate/encrypted connection, jaarlijks € 650
- Virtual Private Server, jaarlijks € 600
- Direct admin (beheer pakket VPS), jaarlijks € 120

Uiteraard kan het portaal ook meeliften op een server die reeds in gebruik is, of kan overwogen worden niet te werken in een beveiligde omgeving. Op dat moment zijn er niet of nauwelijks kosten verbonden aan dit onderdeel, noch eenmalig noch jaarlijks.

Beheer

- Update beheer, jaarlijks € 800
- Webdienst beheer, jaarlijks € 800

De kosten voor een abonnement kunnen verminderd worden door mee te liften op een al bestaande server (bijv. van TriVici, Burum of een ander bedrijf). Daarmee kunnen de kosten beperkt worden. De installatie van software componenten en het testen blijven wel.

- Dienst beeldcontact kent een eenmalige bijdrage en daarnaast een jaarlijkse bijdrage

In schema:

<u>Overzicht kosten (indicatie²)</u>		
	eenmalig	jaarlijks
ontwerp	€ 3.480	
techniek	€ 2.958	
beheer		€ 1.370
beheer, update en webdienst		€ 1.600
Github		€ 500

Alle genoemde bedragen zijn indicatief en excl. BTW.

² Stichting TriVici, de ontwikkelaar van het portaal, is een maatschappelijke onderneming en kan tegen een kostprijsstarief van 87 euro worden ingehuurd.